

Letnična lista: --

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . 25—
Četrta leta . . . 13—

Enajst jugoslavije:

Celo leto . . . 66—

Posamezne številke
za štiri siraneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:

Maribor, Koroška ulica

št. 5. — Telefon št. 223.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserat ali oznanila

se računajo po K 1.80
od enoredne polovici
pri večkratnih oznanilih
— popust —

„Straža“ izhaja v por-
deljek in petek popoldne
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure popoldne.

22. številka.

Maribor, dne 3. marca 1920.

Letnik XII.

0 Jugoslovanskem odboru.

Med vojsko je širša javnost od časa do časa kaj slišala o jugoslovanskem odboru, ki dela v tujini, v državi entente, za ustanovitev jugoslovanske države. Kar se je zvedelo, je bilo malo in se to samo v obliki, katere je pripustila avstrijska vlada, ki je ta odbor sovražila iz vseh moči. Nedavno je imel pa v Mariboru dr. Pivko predavanje, v katerem je s čisto drugačnega stališča obsojal delovanje in postopanje jugoslovanskega odbora. Zadeva je med nami malo znana, za ustanovitev in nadaljni razvoj države SHS pa velevažna, torej zasluži nekaj pojasnila.

Takoj ob izbruhu vojne so se pojavili v tujini jugoslovanski odbor, ki se je proglasil za predstavitelja neodrešenih Jugoslovenov živčih v Avstro-Ogrski monarhiji. Na čelu tega odbora je od začetka stal dr. Ante Trumbić, bivši župan največjega dalmatinskega mesta Split in deželni poslanec, naš sedanji minister zunanjih zadev. Ni res, da so člani tega odbora predstavljali samo svoje osebe in niso imeli nobenega pooblastila iz domovine. Člana sta bila na primer dr. Gregorin iz Trsta, eden prvih voditeljev tržaških Slovencev in državni poslanec, ter dr. Trinajstić, deželni poslanec v Istri in voditelj istrijanskih Slovencev. Oba sta stara, v narodnem boju osivela moža in sta bila poslana k ententi čisto oficijelno od primorskih Slovencev in Hrvatov. Dr. Trumbić je že omenjen. Bil je Franjo Supilo, z Reke, vsekakor ena največjih jugoslovanskih političnih osebnosti. Bili so poslanci in ugledni politiki s Hrvaškega, Bosne in Hercegovine. Polagoma so po različnih poteh prihajali še drugi. Tako dr. Tomo Sorli, notar iz Pedgrada, dr. Bogomil Vošnjak iz Gorice. Jugoslovanski odbor je torej bil v resnici pred entento predstavitelj našega naroda, kajti odborniki so ali imeli izrečno pooblastilo, ali so pa bili izrazite jugoslovanske politične osebnosti. Seveda v naglici in pri onih prometnih razmerah ni bilo mogoče odbora sestaviti popolnoma, kot bi bilo želeli, vendar je zadostovalo, da se ga je lahko smatralo za resničnega predstavitelja.

Ako se vpoštevajo ovire, ki so se mu stavile, je ta odbor izvršil silno veliko nalogo. Brez njega bi ne bilo naše države. Ententa je dolgo, dolgo časa stala na stališču, da mora Avstrija ostati. V tem slučaju bi bili pustili Italijanom, da vzamejo, kolikor hočejo, ostalo pa ostane pri Avstriji. Mi bi sedaj morali vz-

državati celo revščino Dunaja in drugih nemških mest in dežel, poleg tega bi bili izpostavljeni groznejši narodnemu zatiranju. Ako bi zmaga Avstrija in Nemčija, bi bili izgubljeni, ako zmaga ententa, grozi tudi zelo slaba usoda. Kdor je trezno mislil, je moral izprevideti takoj od začetka, kakor hitro je tudi Anglija posegla v boj, da bo Avstrija premagana. Treba je bilo torej v ententi vzbuditi tako razpoloženje, ki bi nam bilo ugodno in bi zamogli dobiti popolno neodvisnost. Treba je bilo pridobiti priznanje, da smo zaslužni narod, ki želi svobode. To je zahtevalo neizmerno dela in je bilo zelo težko. Amerikanci na primer so se med vojsko zamenjevali: Srbija, Sirija, Sibirija, kakor, da bi bilo vseeno. Sicer pa tudi pri nas ni veliko večjega znanja o različnih ameriških deželah. Podobno nepoznani smo bili na Francoskem in na Angleškem. Italijani so to nevednost spretno izrabljali v svojo agitacijo in dokazovali, da Italijani prebivajo skoraj do Ljubljane. Treba je bilo torej informirati entento, da smo poseben, od avstrijskega različen narod, ki je Avstriji sovražen in želi ustanoviti svojo državo. V ta namen je bilo potreba postaviti zahtevo, da se Avstrija mora razbiti. Italija je bila odločno proti temu, Angleži in Francozi tudi. Se le po onih odkritjih v Sikstovih pismih in onem naravnost pobalinskem postopanju cesarja Karla in njegovega ministra, Cernina, so se Francozi in Angleži odločili za ta korak.

Toda ni zadostovalo samo teoretično pojasnjevanje. Treba je bilo tudi podati dejanske dokaze, da smo prijatelji entente. V ta namen je bilo treba zbirati vojne prostovoljce, ustanavljati legije, pomagati ententi pri proizvodni službi. Za vse to je bilo treba veliko denarja, katerega je bilo treba zbrati, kakor mogoče. V Evropi seveda ni bilo ničesar. Iz Avstrije ni prišlo niti toliko, da bi se vzdrževal odbor. Saj so naši ljudje raje dajali za avstrijsko vojno posojilo, kakor da bi dajali svojim zastopnikom v tujini, tudi ako bi bilo mogoče pošiljati. Severna Amerika je dala malo. Razmere so bile tam zelo žalostne. Največ je storila Južna Amerika, tako da so celo celo denarno vzdrževali pravzaprav samo bogati Hrvati iz Valparaíso in drugih držav Južne Amerike.

Silno je oviralo delo jugoslovanskega odbora žalostno stanje naše domače politike. Ako bi se bili Slo-

venci držali, kakor so se Čehi, bi bilo delo brez primere lažje. Toda, pri nas se je vse kosalo med sabo v avstrijskem patriotizmu, naši vojaki so se borili na vseh frontah — z redkimi častnimi izjemami — zelo navdušeno, vojnega posojila se je nabralo, kolikor mogoče. Italijani so to spretno izrabljali, pograbil vsako priliko, ter nas denuncirali kot najbolj goreče Avstrijce in sovražnike entente. Pri nas je zavladala noka splošna blaznost, neke vrste sugestija množice. Pametne besede ni bilo mogoče govoriti, oni redki ljudje, ki so ohranili razsodek in narodno zavednost, so morali molčati in se skriti.

A ne samo avstrijski patriotizem nam je zelo škodoval, ampak tudi nepolitično postopanje v prepri-
anju z Italijani. Med vojno se je na primer dvignil po časopisni glas, da moramo dobiti beneško Slovenijo in našel duška celo v državnem zboru. To je entente države zelo razljutilo in našemu odboru otežkočilo delovanje. Zahtevali smo Trst, česar nikakor ne moremo zagovarjati z narodnostnega stališča, kajti mesto Trst je v resnici po veliki večini laško mesto. To postojanko bi zamogli braniti samo, ako bi se postavili na stališče cele srednje Evrope. To pristanišče narodnostno ni naše in nam ni neobhodno potrebno, potrebno je pa nam in celi srednji Evropi. Z zahtevami katerih nismo mogli utemeljiti, smo torej zelo po-
slabšali svoje stališče.

Srednji je pri delovanju odbora treba še računati z odporom Italijanov. Ti so hoteli pograbit od Avstrije kolikor mogoče veliko, obvladati celo morja in vse prelaze in železnice, ki peljejo k njemu, v ostalem pa pustiti Avstrijo okrvavljeno in izčrpano obstojati še dalje. Slaba Avstrija jim je bila ljubša, kakor pa močna Jugoslavija. Ko so vstopili v vojno, so sklenili Italijani takozvano londonsko pogodbo in te se držijo še sedaj. Edina naša pomoč je bila Srbija, ki ni hotela vkljub vsemu pritisku te pogodbe nikdar podpisati, in Amerika, ki je imela proste roke. A to poslednje je bilo treba šele polagoma pripravljati. Z Italijani je bil od začetka in vedno vsak sporazum nemogoč, zastopnike jugoslovanskega odbora so iztirali, ter se niso hoteli z njimi nič dogovarjati. Sele po groznejšem porazu pri Kobaridu so postali mehkejši in takrat je prišlo do takozvanega rimskega dogovora, ki se je spretno izognil spornim točkam.

Jugoslovanski odbor je bil torej v resnici za-
stopstvo podjarmljenih Jugoslovenov, vkljub svoji po-

LISTEK.

Franjo Žebot:

Ob 10letnici boja za obmejni št. IIj.

(Konec.)

Oba nemška člana komisije sta ugovarjala, da bi volil kaplan Golob za dotično volilko. A pooblastilo in legitimacija ste bili pravilni in g. Golob je oddal svojo glasovnico. Nemci so začeli divjati, češ, da je nesramnost, da Slovenci volijo za Nemce. Dotična gospodična je baje Nemcem dala besedo, da ne bo volila itd.

Oskrbnika grofa Attemsa Langmanna še ni bilo; vsi drugi volilci tega razreda pa so že volili! — Predsednik komisije še enkrat vpraša, ali še kak volilec II. razreda ni volil. V tem hipu pridrvi ves zasopel Attemsov oskrbnik Langmann in odda svoje volilne listine komisiji. Tu vstane član volilne komisije posestnik in cerkveni ključar Jožef Ferk-Cipar in ugovarja proti temu, da bi se Attemsovega oskrbnika pripustilo k volitvi, ker se ne da ugotoviti, ali je en res pravi oskrbnik. Tozadevnega dekreta Langmann res ni imel pri sebi. Ciparju se pridruži tudi Janez Fluher. Nemška člana komisije sta zahtevala, naj se Langmanna pripusti k volitvi. Komisar vstane in izjavi, naj župan kot predsednik odloči, ali sme Langmann voliti ali ne. Razburjenje med Slovenci in Nemci je nastalo veliko. Pri vходу v volilno sobo je bil glasen prepri in kreg. Slovenci smo vedeli, da če so Langmann volil, je št. IIj izgubljen. Predsednika komisije smo prejšnji večer in še zjutraj pred volitvijo

prosili in podučevali, da mora na vsak način zavrniti Attemsovo pooblastilo.

A kaj se zgodi? V splošnem razburjenju je g. predsednik komisije Slovenec odločil, da se Langmanna — pripusti k volitvi. Kot strela z jasnega neba me je zadela ta odločitev. Stal sem pri vratih sobe, kjer se je vršila volitev. Noge so se mi šibile in če me ne bi zadrževal kaplan Golob in prijatelj Lilek, skočil bi bil na predsednika komisije . . . Na obeh straneh je bilo oddanih 14 glasov. Na žreb se nismo zanesli. Če bi pa bil g. Th., kot predsednik komisije, rekel „ne“, bili bi imeli Slovenci 14. Nemci pa samo 13 glasov. Nestrpno smo čakali izida. A skoro nismo mogli verjeti, ko se je pri šteju glasov pokazalo, da je eden izmed nemških volilcev volil 2 Nemca in — 2 Slovenca. Bil je to g. Koudella, ki je bil nam dokaj naklonjen. Tako smo imeli Slovenci že 2 odbornika (Lopič in Fluher) izvoljena s 15 glasovi. Slovenca: Tišler in Vračko ter Nemca Fraiss in Fischereder so imeli po 14 glasov in so prišli v žreb. Nemca nadučitelj Sadu in Karel Fluher sta propadla s 13 glasovi.

Žreb nam ni bil naklonjen. Sreča je bila na nemški strani. Dvignjena sta bila oba Nemca: Faiss in Fischereder. Če bi bil pa g. Thaler odločil pri Attemsovem pooblastilu, kakor se mu je naročilo, bi bili izvoljeni vsi 4 Slovenci.

V naslednjem naštem imena onih zvestih volilcev II. razreda, ki so volili slovensko listo: kmet je Frajham, Germ, Kren, Zel, Lopič, Lamežnik, Tišler, Ferk, Fluher, Draž, gospa Sorko, gđc. Nemka iz Gradca, Posojilnica in župnik Evald Vračko.

Nato je volil I. razred. Volitve smo se udeležili, dasiravno smo imeli samo 4 glasove, Nemci pa 6. Naši volilci so bili veleposestniki: Ivan Bauman, K. Celcer, Franjo Thaler in Franjo Ehrlich. Nek Hornicky, rodom Čeh, je obljubil, da bo volil 2 naša, a mož je pojedel dano besedo. Izvoljeni so bili vsi štiri Nemci.

Konečni rezultat v vseh treh razredih je bil ta-le:

V III. razredu izvoljeni sami Slovenci: Ivan Bauman, Franjo Thaler, Franjo Frajham in J. Ferk kot odborniki; Ludovik Lešnik in Rupert From, namestnika.

V II. razredu: Lovro Lopič, Janez Fluher (Slovenca), K. Fraiss in Fr. Fischereder (Nemca), odborniki; kot namestnika Slovenca Andrej Princel in Anton Vračko.

V I. razredu: Jožef Koudella, Jožef Hornicky, Janez Bartl in dr. Fric Mentl kot odborniki; namestnika pa Janez Haberl in Karl Fluher.

Obe stranki ste dosegli enako število odbornikov 6:6. Nemci z uspehom niso bili zadovoljni, ker so računali s popolno zmago v II. razredu.

Pri volitvi župana so se odborniki na obeh straneh trdo držali discipline. Slovenski kandidat Franjo Thaler je dobil pri vseh treh volitvah po 6 glasov, ravnotako tudi Nemec Fischereder. Žreb je nato odločil za Thalerja. Dvignila ga je učenka slovenske šole M. Breg.

Od leta 1910 do danes ni bilo več občinskih volitev v St. Ilju. Leta 1914 so se sicer že razpoložili volilni imeniki, a ker je slovenska stranka vložila tu nebroj (okoli 100) reklamacij, radi tega je ustavila vlada volilno postopanje, ker ni marala ugoditi našim prefriganost sestavljenim ugovorom. Tako Nemci niso prišli več do besede.

St. Ilj je ostal slovenska posest, čeravno je vse-nemška propaganda žrtvovala več milijonov kron za ponemčenje tega kraja.

Z nekim posebnim veseljem se spominjam vročih in težkih bojev, ki smo jih bili za to našo postojanko. Naše organizacije pa lahko s ponosom kažejo na svoj uspeh, da so rešile s svojim vstrajnim narodnim delom ozemlje severno od Maribora iz požrešnega žrela nenasitnega nemškega zmaja.

Desetletnico zadnjega odločilnega boja za naš ljubi in dragi obmejni št. IIj pa sem po zaslugi dr. Vilko Pfeiferja slavil v preiskovalnem zaporu mariborskega okrožnega sodišča . . .

manjkljivi sestavi je delal jako veliko. Vsega ni mogel narediti, uspehov ni mogel doseči, kot Cehi, ker smo bili na to delovanje čisto nepriljubljeni, ker so se mu stavile velike zapreke v domovini in ker je zadel na silne ovire od strani Italijanov.

Demokratske fraze o napredku.

Demokratska glasila so danes prenapolnjena samih publih fraz, katerih ne verjamejo liberalni naši mladini niti sami. Samo da se čorga in piše o demokratskem napredku v kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru. Slovenski demokrati so bili dosej v kulturnem, socialnem in najbolj pa v gospodarskem oziru za vsak napredek le zaviralna coklja, ki pozna demokratski napredek edino v časnikarskih frazah, a ne v dejanju. Najlepši dokaz za demokratsko cokljarstvo v kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru nam je komaj takorekoč s silo pokopana demokratsko-socialistična vlada. V kulturnem oziru je edinole premetovala kulturnobojna polena, v socialnem oziru so poznali demokrati in socialisti edino svoje strankarske pristaše in svoj lastni žep, gospodarsko nazadovanje Jugoslavije pod vladno roko demokratov in socialistov pa je bil ravno oni fakt, ki je te slabe jugoslovanske gospodarje prisilil, da so spustili kot gospodarski nazadnjaki vladno krmilo.

Koliko je slovenskim demokratom ležeče na napredku naroda, nam je očividni dokaz naše Prekmurje. Naprednim liberalcem naše Prekmurje menda ni bilo niti znano, dokler ga nam ni priboril s svojim neumornim delovanjem v Parizu dr. M. Slavič.

Prišlo je zasedenje Prekmurja od naše strani. Vse demokratsko delo v kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru za osvobodeno Prekmurje obstoja danes v dejstvu, da so poslali nekaj liberalnih uradnikov v Prekmurje in drugega nič. V jugoslovanske roke ga je porinil dr. M. Slavič, po zasedbi pa se je lotila gleda povzdiga narodnosti, kulture in gospodarstva prekmurjskih bratov edino Ljudska stranka in Kmetška zveza. Naša Kmetška zveza je prirejela po celem Prekmurju narodno budne shode, izobraževalne in podučne tečaje, katerih so se ukažljivi Prekmurci udeleževali z vso vnemo in navdušenjem. V gospodarskem oziru pa je dvignil celo Prekmurje iz madžarsko oderuških rok naš nadrevizor Vlado Pušenjak. Romal je od župnije do župnije po Prekmurju in sejal misel zadrugištva. Nobeden slovenski okraj se ni oklenil s takim zanimanjem in vnemo zadrugištva, kot ravno Prekmurje.

Demokratski napredek je danes samo še časnikarska fraza, ki ima edini namen, tolažiti mlade demokrate, da ne obupajo v svoji vsakega napredka go-li nezmožnosti. O demokratskem napredku, kateri je faktična laž in farbarija, ni prepričan nikdo, še lahkoverni „Narod“ in preroško nadebudna „Nova doba“ ne. Ker pa presoja naše slovensko ljudstvo napredek le po dejanjih, radi tega vidimo danes slovensko demokratsko stranko, da je brez ljudstva, njena edina opora so še mladi advokati in uradniki, ki pa že tu-

Sele majniška deklaracija je mogočno podprla delovanje odbora in pa Koroščevo delo v državnem zboru in po domovini. Nato je tudi delo odbora teklo gladkeje.

di uhajajo zadnji čas v socialistični in narodnosocialistični tabor.

Tudi na ljubljanskem JDS velesodu, katerega bi naj podžgal sam Svetozar Pribičević, bo ostalo pri samih naprednih frazah, tolažilnih besedah in časnikarskih poročilih o demokratski bodočnosti — resnica pa bo, po volitvah en velik liberalni maček in popolna polomija JDS stranke.

Zadrugiška misel pa se danes po Prekmurju ne širi samo od ust do ust, ampak se tudi že nad vse hvalevredno udejstvuje v novoustanovljenih posojilnicah in zadrugah. Nadrevizor Pušenjak je preskrbel ukažljivim Prekmurcem posebni zadrugiški tečaj v Mariboru, katerega pretežni obiskovalci so bili ravno Prekmurci. Namen in cilj tega tečaja je ravno vzgoja posojilniških in zadrugiških tajnikov in voditeljev.

Da je naše Prekmurje danes sploh pod okriljem Jugoslavije, da se je vzbudilo v prekmurjskih sr-cih hrepenenje po kulturnem in gospodarskem napredku, to je pač delo ne hvalisanih naprednjakov — slovenskih demokratov, ampak Ljudske stranke in pa Kmetške zveze.

Prepričani smo pa, da, kakor hitro bodo enkrat naši Prekmurci glede kulture, socialnega in gospodarskega napredka na precejšnji višini, bodo zadržali liberalna glasila, češ: Glejte, napredek v Prekmurju, to je delo demokratov!

Ravno glede Prekmurja so imeli naši mladiliberaleci enkrat priliko dokazati, koliko smisla da imajo za povzdigo zaslužnjene naroda, v kulturnem, socialnem in gospodarskem oziru. Storili pa niso nič, ker je liberalni napredek samo demokratska laž in časnikarska fraza ter farbarija.

Kar nam dokazuje najnovejši vzgled liberalnega nesmisla za narodni napredek v Prekmurju, bi lahko dokazali tudi za celo Slovenijo od nekaj do danes. Demokratizem je bil za nas Slovence kulturnobojno rovarjenje, socializem za krpanje žepov liberalnih advokatov, in gospodarski polom, ako so se spustili na gospodarska polja najbolj nadebudni — mladi demokrati a la dr. Žerjav in njegov Agro Merkur.

Kulturni, socialni in gospodarski napredek za nas Slovence so poznali že stari liberalci, očetje naših demokratov, pri kupci navdušeno rodoljubne mize, njih sinovi, sedanji demokrati, pa so vzeli v roke tudi trombo časopisja, ki trobi o liberalnem vsestranskem napredku, o katerem pa samo čitamo po demokratskem časopisju, o katerem se slamorezno govoriči po JDS shodih in sestankih, katerega pa še dosedaj ni nikdo od Slovencev videl, še manj pa občutil in užival.

Nekaj o pohodu demokratov med ljudstvo.

Liberalno časopisje je naenkrat uvidelo potrebo, da mora dobiti naša demokratska inteligenca stik z delavstvom ter ljudstvom po deželi. Vzrok, da se demokratsko ne more vkoreniniti med našim priprostim narodom, vidijo liberalni listi v dejstvu, ker je posedal dosedaj slovenski inteligent le preveč na svojem mestnem in tržkem uradniškem stolcu, a kmetško naše ljudstvo, njegovo življenje ter težnje sta mu bila deveta briga. Pred dobrim mesecem pa so se hvalisali naši demokrati, češ, slovensko demokratsko je že prodrlo v zadnjo gorsko vas. Odkod naenkrat to sedanje spoznanje, ta potreba demokratskega stika s priprostim ljudstvom? Odgovor na to vprašanje je dokaj enostaven. Izguba demokratsko-socialistične nadvlade in velik strah pred volitvami sta stregnili naše liberalne kolovodje toliko v svoji poprejšnji namišljeni politični premoči, da so začeli uvidevati — stranka, ki je popolnoma tuja ljudstvu in delavskim slojem, mora izgubiti moč političnega življenja. Ako domnevajo gospodje demokrati, da bodo premostili že od svojih liberalnih očetov podedovani prepad med slovensko liberalno inteligenco in med krščansko čutečim kmetiskim ljudstvom s par članki, se varajo in bodo ostali varani. V domišljiji, da bodo dosegli le-ta stik z našim narodom, ki pozna demokratsko v najtemnejši luči izkoriščenja od strani liberalcev, v kratki dobi pred prihodnjimi volitvami, se bridko varajo. Ideje, ki nasprotujejo dosedanjemu ljudskemu prepričanju, se ne vržejo med narod s par članki ali s par navduševalnimi shodi.

O kakih poglobitvi med našim slovenskim ljudstvom ni niti misliti, ker naš narod se še oklepa z vso silo krščanstva in je prepošten za liberalne farbarije, ki so se skazale v zgodovini za vsak narod goljufive, pogubonosne in narodne sile razkrajajoče ali pa celo uničujoče.

Liberalno spoznanje, da treba demokratsko stranko podpreti s stikom z ljudstvom, je prepozno in se ne bo udejstvovalo. Naše kmetško ljudstvo ve predobro, kdo je njegov stari prijatelj in zaščitnik, kdo je z njim živel, čutil, mu svetoval ter pomagal. Tem našim inteligentom, ki so izšli prav vsi iz priprostega

ljudstva, je že zaupal naš kmet od nekaj, se pustil voditi od njih in bo ostal na njihovi strani tudi sedaj v osvobodjeni domovini. Ti sedanji in prihodnji politični vodje naše Jugoslavije glavno podpornega stanu — kmetškega, so možje krščanskega prepričanja, duhovskega in svetnega stanu.

Ker je vsa politična moč v Sloveniji na strani Ljudske stranke, ker je ta moč zagotovljena tej stranki tudi za prihodnost, odtod vse ono zabavljanje liberalno-socialističnih listov čez farje in klerikalce, ki so baje nazadnjaki.

Čudno pa se le zdi demokratom, da to črno nazadnjaštvo še prevladuje med ljudstvom, kljub vojni, preobratu in prodiru novih idej. Resnica, pravicoljubnost, nesebičnost in prava ljubezen do naroda so vedno obvladovale narode. Dokler bo hodila Ljudska stranka po teh naukih, se bo obdržala tudi na vrhuncu politične premoči med Slovenci.

Ako bi se tudi začeli naši mladi demokrati spuščati s svojih uradniških prestolov, se plaziti med naše ljudstvo, jih to niti poslušalo ne bo kot nepoznate tujce, še manj se oklenilo njih naukov, nikdar jim pa ne bo zaupalo političnega vodstva.

Spoznanje liberalnega časopisja, da treba inteligenta med ljudstvo, je pravilno, ga odobravamo, a je za demokrate prepozno in bo brezuspešno. Take-mu pisarjenju naprednega časopisja se mi le smeji-mo, ker nam je ta pisava dokaz, da so pozabili naši demokrati v času nadvlade, da manjka njihovi stranki temeljne podlage — demokratizma med ljudstvom. Demokratizem bi mi priznali liberalni stranki, če bi posedala vsaj nekaj zaslonbe med narodom, ker je pa navezana edinole na uradniško inteligenco, je demokratsvo mladoliberalne stranke le zunanji, novi laž-napis za stari liberalizem, ki je bil in bo ostal našemu krščanskemu kmetu tujec, katerega se bo bal ne-zaupno ter mu obračal hrbet.

Popularnost je lepa čednost, pa za naše slov. demokrate bo ostala, ako bi se jim tudi posrečila deloma, politično brezplodna.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Prva seja Narodnega predstavništva bo v sredo 3. t. m. Ministrski svet bo priporočil v parlamentarni pretres te-le točke: 1. Deklaracija (glede jadranskega vprašanja). 2. Mirovna pogodba z Nemčijo. 3. Krediti. 4. Davek na vojne dobičke.

Vladni krogi zatrjujejo, da bo imela nova vlada kvorum. Seve opozicija je v svojih tozadevnih poročilih negativna. Vsled ugodnega stališča, v katerega je stopilo jadransko vprašanje po Wilsonovem posredovanju, so vsi poslanci iz zasedenega ozemlja za parlamentarno delazmožnost. Naš delavci parlament bi veliko koristil naši celotni zunanji politiki.

Naša nova vlada bo baje povabila regenta Aleksandra, da poseti Zagreb in Ljubljano.

Ministrski svet je potrdil račune za pravo 400 lokomotiv, katere dobimo že po treh mesecih.

Besedilo Wilsonove note je dospelo v Beograd.

Naš jugoslovanski poslanik v Londonu je bil sprejet na kraljevem londonskem dvoru.

Predsednik ljubljanske pokrajinske vlade je povabil glede sestave deželne vlade demokratsko in socialistično stranko, da sodelujeta pri sestavi. Socialistična stranka je že odklonila svoj vstop v pokrajinsko vlado v Ljubljani.

Italija.

Po poročilih so zapustili D'Annunzijevo prostovoljci Zader in odpotovali na Reko. Zadersko prebivalstvo je veselo tega odhoda.

Političari se dan na dan širijo delavske stavke. Strajkajo na tisoče poljedelskih delavcev, po predilnicah in v tvornicah avtomobilov. Glede predilniške industrije je nastalo po vsej Italiji močno gibanje, da prevzamejo obrat v tvornicah delavci.

Francija.

Po celi Franciji še traja železničarski štrajk. Vkljub tozadevni splošni stavki pa promet ni ukinjen popolnoma, ampak vozijo glavni vlaki. Oblasti so aretirale več štrajkarskih agitatorjev, ki se hujskali železničarje, naj se ne odzovejo poklica v vojaško službo.

Nemčija.

Po sklepu zaveznikov se bo odposlalo Nemčiji listo 46 vojnih krivcev, da razpravlja o njihovi krivdi nemški sodni dvor za preizkušnjo. Ako bodo izvedli Nemci to poizkusno razpravo pravilno, bodo znižali zavezniški listo nemških vojnih krivcev, ki znaša sedaj 800 oseb.

Čehoslovaška.

Pri občinskih volitvah v Brnu so dobili Cehi dvotretjinsko večino. Dobili so 78.149 glasov (61 mandatov). Nemci 35.193 glasov (27 mandatov.) Judje 2542 glasov (2 mandata).

Madžarska.

Madžarska Narodna skupščina v Budimpešti je izvolila za državnega upravnika Madžarske Nikolaja Horthy s 131 glasovi od 141 oddanih glasov. Grof Julij Appony je dobil 9 glasov. Izvolitev novega državnega upravnika je bila burno aplaudirana od poslancev in občinstva zbranega v dvorani narodne skupščine. Cela Budimpešta je povodom izvolitve Horthyja slovesno okrašena z narodnimi zastavami. Državnemu upravniku je bila zakonitim potom določena častna letna plača vnesku 3 milijonov kron.

Rusija.

Sovjetska Rusija je brzojavila velesilam uradno nove predloge mirovne ponudbe. V tem novem predlogu se zavezuje sovjetska Rusija, da bo vodila demokratsko politiko in sklicala konstituantno. Pripravljena je sovjetska Rusija razveljaviti dekret, ki ne priznava ruskih zunanjih dolgov. Sovjetska Rusija se zavezuje, da bo plačala 60% teh dolgov in tudi vse zaostale obresti. Sovjetska Rusija zagotavlja tudi znatne koncesije glede srebrnih rudnikov Amerikancem in Angležem. Na te predloge pa zahteva sovjetska Rusija, da se druge države ne bi vmešavale v ruske zadeve in prosi, tudi za kredit.

V Moskvi so izvolili novi sosvet. Izvoljenih je bilo 1382 članov, 80% komunistov in 117 žensk.

Na ukaz angleške misije so bili v Rigi aretirani ruski generali: Judenič, Glasenap in Vladimir, ki so bili na potovanju v Nemčijo.

V Moskvi so otvorili 1. t. m. vsruski vojaški kongres.

Dnevne vesti.

O polomnem shodu JDS stranke v Ljubljani smo že napovedali v zadnji „Straži“. Po najnovejših poročilih je bil res ta shod demokratske stranke pro-cata polomija, kot je bilo pričakovati. Govor nadde-mokrata Pribičevića so motili z živžiganjem in med-klici nad eno uro. Gospod Svetozar je stresal v Ljubljani iste otrobe kot v Zagrebu. V vezarju otrobov so sledili Pribičeviću vsi ostali govorniki. Na shod so se sešla ljubljanska frakerija brez zastopnikov kmetov in delavcev. Pogrebni shod JDS stranke se bo ponovil v nedeljo tudi v Mariboru, kjer bodo doživeli g. JDS advokati se večje razočaranje nego v Ljubljani. Toliko pišemo kot kronisti.

Pristaši, spominjajte se Kmetške Zveze!

Po ptujskem polju krog St. Vida se peha in poganja slavno učiteljstvo za Samostojno. Mogoče je izvela prejšnja demokratično socialistična vlada v teh krajih že agrarno reformo, ker sicer učitelji ne bi bili kmetje, ki imajo edini pristop v blaženi — samostojni raj že tukaj na zemlji. Dolžnost nove deželne vlade v Ljubljani bo, da pregleda nekoliko dokaj zeljem porasle njive našega šolstva. Nova vlada se lahko kmalu prepričala, v koliko so postali učitelji pod demokrati in socialisti bolj politiki nego pa napredovani kot šolniki.

V nemškem celjskem lističu jadikuje nek dopisnik, da se Nemcem godi krivica, ker zahtevajo poštni uradi slovenska krajevna imena. Tako pisarjenje je pa že več kot drzno! Slovanska država, kot je naša Jugoslavija, naj bi imela nemška krajevna imena! Mislite Vi, gospodje Nemci, da ste še vedno v stari Avstriji! Nemška Avstrija zavrača slovensko naslovljene pošiljke; Jugoslavija pa naj uvede nemška krajevna imena! Ne boš, Mihil! Dolžnost poštnih uradnikov je, da zavračajo v tuzemskem prometu vse, kar nima slovenskega krajevnega imena!

Nemci tihotapijo tisočkronske bankovce k nam. Pri sedanjih zamenjavi staroavstrijskih bankovcev za dinarje se je izkazalo, da je mnogo bankovcev, prav posebno tisočkronskih, ki imajo ponarejene koleke. Na davkarijah so zadnje dni našim ljudem odvzeli veliko število takih bankovcev. Nemci-tihotapei in verižniki so jih v velikih množinah spravili k nam. Marsikateri bo sedaj skoro ob vse svoje premoženje, ker davčni uradi krivomarkirane bankovce zaplenijo. To žene ljudstvo v obup. Saj ljudstvo vendar ni krivo, če po prejšnja liberalno-socialistična vlada ni znala ali ni hotela dati državljanom boljšega denarja in je dala tako površno markirati bankovce. Naj sedaj bivši liberalni in socialdemokratični ministri povrnejo ljudem vsak bankovec, ki se nam je odvzel. Na zatožno klop s takimi ministri! — Dne 26. februarja so v Mariboru prijeli dva Nemca-tihotapca, ki sta prinesla iz Nemške Avstrije 177 krivomarkiranih tisočkronskih bankovcev. Bila sta to dva mlada človeka z židovskim obrazom in imenom: Kühlberger in Sitzenberger. Ta Kühlberger je prinesel na davkarijo v Mariboru 100 tisočkronskih bankovcev v zamenjavo za dinarje. Ali uradnikom se je mož zdel sumljiv. Ko so površno pogledali bankovce, so sprevideli, da so ponarejeni. Dali so mu listek, naj pride popoldne po izmenjane dinarje. Med tem so natančno preiskali bankovce: vsi so bili markirani z ponarejenimi kolki. Obvestili so policijo, ki je tička popoldne, ko se je vrnil, prišla. V hotelu „Meran“ so prijeli tudi njegovega tovariša. Našli so še 77 tisočkronskih bankovcev, več 100- in 20kronskih ter 200 srebrnih kron. Vsega skupaj sta tička imela ponarejenega denarja okoli 200.000 K. Izročili so ju okrožnemu sodišču. — Vprašamo: kako sta vendar mogla priti tihotapca v Spilju čez mejo? Bo menda vendar le res, da so tisočaki boljše potne izkaznice, kot uradne legitimacije! Vlada, napravi tu red!

Vojni ujetniki, ki so se vrnili iz Italije in ki imajo od italijanskih oddelkov (centuria, concentramento itd.) potrjene bone za denar, katerega so morali, ko so prišli v vojno ujetništvo, oddati, pa niso dobili od italijanskih oddelkov teh zneskov, ki so jih morali oddati v kronah, izplačanih v lirah, naj takoj naznanijo svoj naslov in svoto vloženega denarja v kronah „Slovenskemu Rdečemu Križu“ v Ljubljani, kateri bo skušal, da se bodo zneski vrnili.

Gospodarske korporacije in organizacije so imle v soboto, dne 28. februarja t. l. v prostorih trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani sestanek, na katerem so se posvetovali o stališču, ki ga je zavzel sprčo volikega števila falzifikatov v denarnem prometu. O sklepih in predlogih je deputacija obvestila v ponedeljek, dne 1. marca t. l. gospoda finančnega delegata. V deputaciji so bili zastopniki trgovske in obrtniške zbornice, Zveze jugoslovanskih hramilic in Združene zveze v Ljubljani gg. dr. Fran Cerne, ravnatelj Kraji, dr. Fran Windischer. O sklepih se je obvesilo tudi finančno ministertvo in vsi trije klubi poslancev.

Mariborske vesti.

Opozorjamo na pevski večer Medjimurcev, ki se vrši danes v sredo, dne 3. t. m., ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Narodna dolžnost je, da obiščemo te naše osvobodence iz madžarskih krempljev. Zlasti morajo Prlike obiskati te svoje ožje rojake.

Dvomesecni kurz za izdelovanje narodnih ročnih del. Mariborsko slov. žensko društvo je šklenilo, da priredi dvomesecni kurz za izdelovanje slovanskih vzorin in čipk. V tečaju bo podan pouk o različnih slovanskih vzorcih, pred vsem slovanskih po Siede- vi zbirki. Obiskovalke kurza si bodo lahko izdelovale vzorce kot okraske na obleke, pa tudi na različne praktične reči, ki služijo ob enem v okras stanovanja kakor: namizne prte, vzglavja itd. Izdelovale si bo- do tudi avbe in peče po pristnih starih vzorcih. S tem hočemo širiti interes za narodno noše in ob enem delati na to, da dobe naši slovenski domovi slovansko lice. Kurz bo vodila g. Anica Ašičeva. Vršil se bo v meščanski šoli v Reiserjevi ulici in sicer vsak ponedeljek in četrtek popoldan med 4. in 6. uro. Začetek prihodnji teden. Mesečna šolnina znaša 25 K. Materijal naj si po možnosti obiskovalke same priskrbijo, le po dogovoru ga priskrbi društvo. V svrhu vpisovanja in nadaljne informacije naj pridejo vse, ki mislijo obiskovati tečaj prihodnji ponedeljek, t. j. 1. marca v meščansko šolo v Reiserjevi ulici. Sobo, v kateri se vrši kurz, jim bo naznanil listek na plošči v vestiblu šole.

Protekcija ali korupcija? Cenjeni g. urednik! Povejte nam vendar, kako je li to mogoče, da dobijo razni gospodje uradniki, profesorji in drugi privilegiranci kar cele vozove trbovelskega premoga? To zimo se ga je razdelilo že čez 70 vagonov po 16 ton med te ljudi, med tem, ko mi navadni plebejci in davkoplačevalci po tri tedne in še dalje ne vidimo niti pol kile, še onega iz Velenja ne. Prej se je reklo, da bomo v Jugoslaviji vsi enaki. Sedaj pa ta razlika!!! Ali je menda kaj takega samo v Mariboru mogoče? Saj imamo menda vsi enake dolžnosti in pravice? Vsaj tukaj v tem oziru se ne bi smelo delati tako, da bi se enega protežiralo, a druge zapostavljalo. Ako že res manjka premoga, naj se vsaj isti, kolikor ga je, porazdeli pravično, tako bomo veliko pomanjkanje lažje prenašali, ako bomo videli, da trpimo vsi enako. Nikakor pa ne bomo več dolgo gledali, da se eni prav udobno grejejo in smeji, med tem ko mi drugi ne vemo, s čim si naj skuhamo našo prežgano juho. G. urednik, ako se Vam posreči podregati v to gnezdo, da bodo krivci slišali na vse strani in da so vpostavi red in pravičnost, Vam bo vse prebivalstvo Maribora hvaležno.

Stanovanjski urad v Mariboru dela res krasno. V Cesarski cesti ima znani Hausmanninger svojo hišo. V isti stanuje ubog mizar, ki ima svojo borno delavnico v svoji kuhinji, ker mu ni mogoče dobiti tu primernega lokala. No, na tem ne bi bilo nič kaj posebnega, če ne bi Hausmanninger imel tudi svojega kočijaža. Ker bi imel rad svojega voznika vedno pri roki, šel je k stanovanjskemu uradu ter zahteval, da se mizarja postavi na cesto, oziroma, da se isti preseli v Karčevino, v stanovanje kočijaža, ki je pa tako malo, da ni niti misliti, da bi tam mogel izvrševati svojo obrt. Pokličejo torej ženo mizarja ter zahtevajo od nje, da takoj zapusti sedanje stanovanje, da se ugodni švabski komodnosti. Na pojasnilo žene, da naj vendar počakajo, da dobi vsaj primeren lokal, predno gre iz stanovanja, se zadere eden tamošnjih gospodov uradnikov nad njo, da ima takoj zapustiti stanovanje, sicer jo bo lastnoročno preselil kam na kakšen hrib. Ko žena toži, da se s Slovenci sedaj slabše ravna, kot svojedobno, se zadere gospod nad njo: „E, kaj Slovenci, Slovenci!“ Torej, tako! Ali res smejo gotovi uradniki delati s strankami, kakor se je to godilo pod nekdanjo Avstrijo? In konečno je prišel še drugi uradnik ter zagotavljal „gospoda kočijaža“, da bo sam na to gledal, da se izprazni stanovanje v najkrajšem času. V znak solidarnosti podali so si ti čedni gospodje — tereet — lepo roke ter se prijateljski razšli, med tem ko je uboga brezpravna žena jokaje odšla proti domu. Vedno bolj se vidi plod dr. Vilčetovega in šolnik Voglarovega upliva. Proč s takimi nezmožnimi uradniki! V naši svobodni Jugoslaviji ne sme vladati protekcija, najmanj pa protekcija naših največjih nasprotnikov. Če se hoče Hausmanninger voziti na sprehod, naj pač počaka, da se bo njegov kočijaž pripeljal iz Karčevine. Ako se mu pa res tako mudi, naj odkaže konjarju v svojem velikem stanovanju eno sobo, saj morajo ravno Slovenci oddajati vsako še tako malo luknjo, samo da se drugoderode ne prikrajša njih komoditeta.

Davkarija v Mariboru. Vaša notica pod tem naslovom je bila jako umestna. Gospodje se vedno le hvalijo, koliko je dela pri davkariji in kako sede čez uradne ure v pisarni, ne da bi razvideli, kako se osmešijo s takim govorčenjem. Vsak človek mora pač imeti svoj red in počitek in tudi uradnik ga zasluži; zato je prav brez potrebe, vleči preko uradnih ur, le med službenim časom naj se pridno dela. Ampak — svalčice sukati, po pisarni pohajati, pomenkovati se, ne imenujemo delo. Ako bodo pa ti gospodje med 8. in 12., in med 14. in 17. uro sedeli in pridno pisali ter stranke odpravljali, bodo zlahka vse opravili. Seveda pa je treba biti vedre glave in brez špargla med zobmi, ki delo samo zadržuje. Toliko v blagohotno vednost, pa brez zamere!

Tatvina. Mestnemu nadveterinarju g. Hinterlechnerju je pokradla njegova služkinja Giz. Krajne zlatnine in perila v vrednosti 12.000 K. Tatvica je prodajala zlatnino po mariborskih krčmah za slepo nizke cene. Pri tej razprodaji zlatnine jo je zalotila mariborska policija in jo odvedla pod ključ. Zasluge za aretacijo nevarne tatvica sta si pridobila stražnika Filipič in Kosmač.

Zaplenjeni tisočaki. V Mariboru so zaplenili pri izmenjavi gospodoma Kühlberger in Hirzenberger 180 bankovcev po 1000 K. Gospoda, sta dešla iz Ljubljane, sta iz Avstrije in sta se hotela iznebiti z izmenjavo lepega števila ponarejenih bankovcev. Ta slučaj je zopet jasen dokaz, kaka prijateljica nam je Avstrija, ki nam pošilja vedno nove množine tisočkronskih bankovcev po darežljivih Abrahamovih sinovih.

Sprejem starih kronskih bankovcev po 20, 50, 100 in 1000 K. Gremij trgovcev v Mariboru je sklenil na izrednem obnem zboru dne 28. svečana t. l., da sprejemajo mariborski trgovci stare kronske bankovce po 20, 50 in 100 K le do vstevši 10. t. m., od 11. t. m. naprej sprejemajo samo kronsko-dinarske bankovce. Bankovcev po 1000 K pa sploh ne sprejemajo več. Sklep se je motiviral s tem, da kroži vedno več falzifikatov in da uradi (pošta, davkarija itd.) že nekaj dni sem sprejemajo samo kronsko-dinarske bankovce, stranke pa prinašajo le stare kronske bankovce in v večina slučajih nočejo sprejeti novih kronsko-dinarskih bankovcev.

Diskuzijski večer SKSZ. o volilnem redu boče v petek 5. t. m. ob pol 8. uri v dvorani JSZ. (Florsarska ulica).

Mariborska podružnica S. P. D. naznanja, da bodo odslej vsi izleti razglašeni potem lepaka v oknu kavarne Central v Gosposki ulici.

Solski odsek trgovske, nadaljevalne šole v Mariboru je bil primoran zaradi vedno naraščajočih solskih izdatkov zvišati šolnino od 24 K na 50 K. Gremij boče le prispevke pobiral že prihodnji teden pri trgovcih, ki imajo učence.

Klub Čechů v Mariboru priredi v čast predsednika čehoslovaške republike T. G. Masařyka, ki obhaja v teh dneh svojo 70 letnico, slavnost z izbranim umetniškim, glasbenim in pevskim programom. Natančnejša poročila bodo pravičasno objavljena.

Tečaj za cirilico prične na Legatovem „Zaseb- nem učnem zavodu“. Prijave sprejema ravnateljstvo vsak dan od 11. do 12. ure v pisarni učnega zavoda v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstropje.

Olepevalnemu društvu za mesto Maribor, ki je pri zadnjem obnem zboru prešlo v druge roke, je na tem, da uredi predvesm naš mestni vrt, kateri je bil do sedaj ponos našega mesta, ki pa je jako trpel vsled vojnih razmer. Društvo boče predvesm popravi v mestnem vrtu razna pota in stezica ter je za to potrebno med drugim nad 100 vozov peska. Ker pa je društvo v slabih gmočnih razmerah in ne more plačevati drage prevoznine peska iz Tezna v mestni vrt se obrača tem potom do velikodušnih, društvu naklonjenih posestnikov konj in vozov, da brezplačno prevajajo pesek in da naznanijo društvu predvesm niku finančnemu svetniku doktorju Brencu ali pa društvu tajniku, odvetniku dr. Fran Hojniku, kedar in koliko vozov peska, lahko prepeljajo.

Olepevalno društvo za mesto Maribor išče paznika za mestni vrt. Mesečna plača 100 K. Prednost imajo erergični invalidi ali penzionisti. Reflektanti morajo vložiti svoje prošnje do 15. marca 1920 na društvenega predsednika.

Mestno gledališče v Mariboru. Repertoire tekočega tedna: četrtek: „Hasanaginica“, izven abon., petek: „Knjiga pritožb“, ab. A 26, sobota: „Kraljevska visokost“, proletarska predstava; nedelja pop. ob 15. uri ljudska predstava: „Nebesa na zemlji“, na večer ob 19. uri: „Brez denarja“, ab. B 26, ponedeljek noviteta: „Pepeluh“ izven ab.

Iz tusodnih poravnjav je nabral za Dijaško kuhinjo v Mariboru g. okrajni sodnik dr. Jože Tombak 754 K. Prisrčna hvala!

Mestno kopališče. Vsled znatno zvišanih cen za prenoč so se od 1. marca nadalje morale zvišati tudi cene za kopelje ter znašajo: 1 kopej v banji 1. razred z brisalko 12 K, brez brisalko 10 K; 1 kopej 2. razr. z brisalko 10 K, brez brisalko 8 K; 1 kopej 3. razr. z brisalko 4 K, brez brisalko 3 K; 1 parna kopelj z masažo 15 K. 1 kopelj za noge 2 K. 12 vstopnic za parno kopelj 150 K. Za kopelji 1. razr. z brisalko 120 K, brez brisalko 100 K; za kopelji 2. razr. z brisalko 100 K, brez brisalko 80 K. Clani krožka mestnih uslužbencev v Mariboru, društva jugosl. drž. uslužbencev v Mariboru in društva poštnih uslužbencev v Mariboru, ter organizacija delavcev se opozarjajo, da velja za 2. in 3. razred zvišanje cen (50%) in sicer samo za na ime se glaseče izkaznice, katere je treba pri blagajni pokazati.

Dopisi.

Iz Koroške. Kakor je znano iz časopisov, so vojaki pliberske „Heimwehrkompanije“ pred nedavnim časom ob demarkacijski črti zahrbtno ustrelili patroljujočega orožnika Alojzija Pečnika. In kmalu potem je prišlo čez mejo v Velikovec 30 mož od iste nemške stotnije menda zato, ker so stradali v Avstriji, izročili so našim vojakom orožje in odšli mirno vsak na svoj dom. Človek bi mislil, da bodo naši varstveni in politični organi bolj previdni, če se vračajo ljudje, ki so se bojevali z Nemci proti nam, zagrešili mnogo zločinov in prestopkov proti tuji lastnini, jih poslali nazaj, odkoder so prišli. Naj bi vračali Nemcem milo za drago! Naši ljudje iz cone B morajo živeti pri nas, ker ne smejo nazaj. Če se vrnejo domov, jih pošljejo Nemci z izgonom semkaj. Pri nas je pa ravno narobe: prijazno jih sprejemo in neovirano jih spuste na dom. Menda se jih hoče z lepim potom, s prijaznostjo in prizanašanjem pridobiti za Jugoslavijo. Pa niti enega ne boste pridobili na ta način, imeli bomo 30 novih nasprotnikov in agitatorjev za Avstrijo. Saj imamo že tako dovolj nemčurjev, ki v svoji duševni plitvosti in počasnosti ne izprevidijo boljše bodočnosti v Jugoslaviji, ali pa sploh trdovratno silijo k Nemcem. Dovolj imamo že teh ljudi, ki odkrito agitirajo proti nam in zlorabljajo vsak nedostatek v našo škodo. In politični voz je pri nas že itak dovolj zavojen ter vedno naraščujoča draginja ni ravno najboljša reklama za plebiscit. Narodne veselice in zabave, po katerih ima človek drugi dan težko glavo in prazno denarnico, pa tudi ne morejo vzdržati narodnega navdušenja vedno na površju. Nazaj došli bivši nemški vojaki naravnost izzivajo in ko vidijo, da se jim nič ne zgodi, poslanejo predrzni. In to naj bodo dobri državljani, ki bodo glasovali za nas! Tem ljudem ki agitirajo proti nam in zabavljajo čez Jugoslavijo, naj verjame- mo, da so prišli k nam samo za to, ker niso imeli tam nič jesti in so ž njimi grdo ravnali! Ne bodimo tako naivni! Nemci so ves čas zelo agilni glede agitacije tudi v našem delu in sedaj ko vedo, da se bliža odločilni trenutek, pa pošljejo na zvit način kar cele čete k nam, kar se jim posrečuje vsled naše populističnosti izvrstno. Pozivljamo oblasti, da strogo pazi- jo na nje, da ne bodo begali ljudi in naj se malo bolj pobrigajo za rovanje nemčurjev!

Terniče. Na gostiji Barbare Klasine in Stefana Gerečnik so darovali svatje za Kmetsko Zvezo 124 K. Vsem blagim darovalcem prisrčna zahvala, novoporočencema pa želimo najobilnejšo srečo!

Mala naznanila

Razna:

?? Kdo kaj ve??

cd vračajočih se ujetnikov iz Rusije o **Isanu Brodnik**, 17. pešpelka, 5. stot., ujet 19. junija 1916 ob Dnjestrju. Pri nekem kmetu v Karkovski guberniji je delal leta 1917. Kdor kaj ve, naj sporoči proti povračilu stroškov Antanu Fečovnik, Loče 41 pri Ljubnem, Sav. dol. 179

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v **MARIBORU** se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvedbo.

URE

vsake vrste se sprejmijo v popravilo. Postrežba točna. Cene zmerno. **Jan Ignacij, Maribor** Glavna pošta, 2. nadst., levo.

Kupi se:

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. **Viktor Glaser**, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

PQZQR! Kupi se več z živino pri pisarni nepremičnin Zagorški, Maribor, Färberg. 3. 167

Proda se:

Proda se skoro nov ženski šivalni stroj. Cena po dogovoru. Več pove Franc Pouh, Skalce pri Konjicah. 166

Lahek voz za enega konja z usnjato streho in sedežem, lep velik lovski voz za družino ter več sežnjev mehkih drv je na prodaj v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 184

Sladna kava znamka

„**Vardar**“

izdelek I. jugosl. tovarne sladne kave Jovo Gigović, Nova Gradiška, Slovenija

v zavojih po 1/2 in 1/4 kg, v originalnih zabojih po 50 kg, netto 149

dobavlja

po najnižji ceni, franco vsaka postaja od

JOVO GIGOVIC

MARIBOR, Glavni trg 21.

Plošče za brušenje

lag. prvovrstne kakovosti, prodaja Franc Swaty, tovarna za izdelovanje umetnih brusnih kamnov, Maribor, Bismarkstr. 5. 177

Dobro idoči stroji,

šivalnice, mlatilnice ročne in vitelne, so po ceni na prodaj. Natančneje pove Ivan Dvoršak, Rogoza, p. Hoče. 175

Licitacija konj.

Dne 4. februarja 1920 ob 2. uri popoldne se prodasta na dražbi lastna konja + gospoda majorja Drago Pož-a. Kupci se vabijo v Meljsko (domobrasko) vojašnico. 180

Na prodaj (mam

več vreč lipovega cvetja, v senci posušenega, tavžendrože, zlati grmiček, več kg rožmarinove korenine, ki rastejo na visokih planinah, cvetje arnike, krljikovo lubje itd. Naslov v upravnistvu. 178

Rogaška Slatinska voda

Glavna zaloga in edina prodaja za Štajersko in Koroško. Samo celi zaboji vseh vrst vedno v zalogi po originalnih cenah. 150

Ant. Tonejc in drug Maribor, Mlinska ul. 23

Raznašalci

za naše liste se sprejmejo proti dobremu zaslužku CIRILOVA TISKARNA.

Gostilna pri „rdečem ježu“

Prvovrstna naravna vina iz najboljših krajev Slov. gor. Specijaliteta: Silvanec 17. leta. Prvovrstna kuhinja ob vsakem dnevnem času.

Dobro Götzovo pivo. Toplo se priporočata

Andrej in Fani Halbwidl, Maribor.

Oglas od prave „Jadrana“ Maribor

Sol cele odda importna
vagone in eksportna tvrdka

Ferdo Sert, MARIBOR, Koroška cesta 21

Brzjavlj: SERT, MARIBOR.

Telefon
113

§ Trgovina §

Telefon
113

tiskarne sv. Cirila

v Mariboru
Koroška cesta št. 5

priporoča
papir in pisma
za pisarne in trgovce; ovitni papir, zavitke, pisarniške in šolske potrebščine, rožne vence, podobice, zvezke itd. Na izbiro ima molitvenike v raznih vezavah kakor: Bogumila, Rajski glasovi, Duhovni zaklad, Marija varhinja nedolžnosti, Češčena Marija, Sv. Ura, Gospod usliši mojo molitev, Sv. Opravilo, Na Kalvarijo, Marija, Žalostna mati itd.

Cene
zmerne

Postrežba
točna

Kovaški učenci, slovenskega in nemškega jezika zmožen, s hrano in stanovanjem se sprejme v uk pri Laminger, kovač, Slovenska ulica 26, Maribor. 176

AUTO-

100

PNEVMO

(GUMI)
Pirelli
Michelin
Goodrich
dobavlja
tako

J. GOREC

| LJUBLJANA |

Veletrgovina

Ludovik Kuharič
Ormož

nudi svojo

veliko zalogo vsakovrst-

nega modnega, manufakturnega

blaga, platna itd. Nadalje

priporoča vedno sveže špecerijsko blago,

moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih

pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine,

traverz, cementa, kakor tudi poljedel-

skih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz

vseh vrst rezanega in stavbenega

lesa. — Lastna motorna žaga.

Glavna zaloga delniškega

(((piva)))

114

Pouk v čitanju in pisanju
CIRILICE

se prične na Legatovem „Zasebnem učnem zavodu“.

Prijave sprejema ravnateljstvo vsak dan od 11—12 ure v pisarni učnega zavoda v Mariboru, Vetrinjska ulica 17./I.

178

CIGARETNE STROČNICE (HILJKE)

in cigaretni papir prišel v veliki množini. Istotam je tudi vedno v zalogi črna in rujava

KREMA

najboljših vrst kakor razno drugo blago po najnižji ceni. — Za obilen obisk se priporočata

STADLER in SCHMID, Maribor, Vetrinjska ulica 30.

Kupujemo večje množine

žganega apna

Ponudbe pod šifro „APNO

823“ na BLOCKNERJEV

ANONCNI ZAVOD, ZAGREB,

Jurjevska ulica 31.